

ZAŠTITA NA RADU

MEHANIČKI IZVORI OPASNOSTI RUČNI ALAT

Gdje se sve koristi ručni alat?

Danas se ručni alat upotrebljava u gotovo svim područjima ljudske djelatnosti, kako na radnom mjestu tako i u domaćinstvu. Nekada je ruka bila alat, a danas je alat produžena ruka.

Koji su najčešći uzroci nezgoda prigodom rada alatom?

Najčešći uzrok nezgoda na radu ručnim alatom je neispravan alat. Iako to nije dopušteno, katkad se za rad koriste ključevi s polomljenim ili istrošenim čeljustima, neodgovarajućih oblika i dimenzija, izvijači sa slomljenim drškama i neodgovarajućih dimenzija, labavo nasađeni ili oštećeni čekići, tupe pile, tupi sjekači, savijeni izvijači, turpije bez drška itd.

Što je to uporaba alata u pogrešne svrhe?

Naime, osobe koje se služe ručnim alatom katkad upotrijebe neki alat na način na koji se on ne koristi ili ga upotrijebe u svrhe za koje nije namijenjen. Tako se npr. uporaba ključa umjesto čekića za zabijanje čavala, ili turpije umjesto odvijača, ili poluge, smatra upotrebom alata u pogrešne svrhe .

Kada se rad pomoću alata smatra nepravilnim odnosno kada se smatra da je odlaganje alata nepravilno?

Tipični su sljedeći primjeri neispravnog načina rada: držanje predmeta u ruci za vrijeme odvijanja vijka, turpijanja, piljenja predmeta bez postavljanja na čvrsti oslonac, rezanje predmeta nožem u smjeru tijela, udaranje kaljenim alatom po površini nekog drugog kaljenog predmeta, držanje ručice čekića u blizini glave čekića, produženje ručice ključeva za odvijanje matica pomoću cijevi ili poluga itd.

Kako se alat mora održavati i odlagati poslije uporabe?

Uskladištenje i pravilno prenošenje alata jedna je od vrlo važnih mjera zaštite na radu ručnim alatom. Alat se ne smije prenositi u džepovima radnog odijela jer lako može prouzročiti ozljedu u slučaju posrtanja ili pada zaposlenika te kod naglog sagibanja. Alat se mora odlagati u posebnim kutijama za alat odnosno torbama, a pojedini alati i u posebnim tobovcima.

Koje se opasnosti javljaju pri uporabi mehaniziranog ručnog alata?

Najčešće se susrećemo s ručnom mehaniziranom bušilicom, brusilicom, ubodnom pilom, kružnom pilom, blanjalicom i prijenosnom tračnom brusilicom. Postoji izrazita opasnost od udara električne struje, opasnost od mehaničkih ozljeda te opasnost od povratnog udara stroja ili predmeta obrade.